

ПРОЦЕСУАЛЬНА РОЛЬ СПЕЦІАЛІСТА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЩОДО ЗБИРАННЯ ТА ПЕРЕВІРКИ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ

Будкевич Віталій Андрійович

*аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Національна академія внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

Відповідно до положень Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) в адміністративному судочинстві є дві основні процесуальні форми застосування спеціальних знань: консультативно – технічна допомога спеціаліста та проведення експертизи.

Основним критерієм розмежування зазначених форм є доказове значення результату використання спеціальних знань¹ у судовому провадженні. Спеціаліст виконує довідково – консультативну функцію, тоді як висновок експерта є засобом доказування в адміністративному судочинстві (відповідно до змісту ст.ст.72, 101 КАС України).

Додатково слід відзначити, що «спеціаліст» – це виключно процесуальний статус, тоді як «експерт» в контексті положень КАС України – це лише один із аспектів правового статусу судового експерта (процесуальний аспект). Адже експертна діяльність може здійснюватися і поза судовим процесом (див., наприклад, п.6 ч.1 ст.13 Закону України «Про судову експертизу»).

Окремо варто звернути увагу, що у редакції КАС України до 2017 року в ч.3 ст.67 та чч.1,3 ст.149 КАС України було закріплено право спеціаліста давати письмові роз'яснення (так звані «висновки спеціаліста»), які могли бути приєднані до матеріалів справи. Даний факт (а також досвід деяких зарубіжних країн) дало підставу для вчених стверджувати про необхідність виділення висновку спеціаліста в якості самостійного засобу доказування^{2,3}. Однак в редакції КАС України після 2017 року було видалено положення про право спеціаліста

¹ Гора І. В. (2013) Залучення спеціаліста й експерта адвокатом за Кримінальним процесуальним кодексом України. Київ : ВЦ Академії адвокатури України «APress». № 1(26). С. 157.

² Калмикова Я.С (2012) Компетенція експерта та спеціаліста під час доказування в адміністративному судочинстві. Київ: [б.в.] №1. С.55.

³ Кучер Т.М. (2012) Співвідношення висновків експерта та спеціаліста як засобів доказування в цивільному процесі: питання теорії і практики. №2(10). С.39.

надавати письмові роз'яснення, і станом на дату підготовки даної статті зі змісту ч.2 ст.222 КАС України випливає те, що під час дослідження доказів суд може скористатися технічною допомогою та саме усними (а не письмовими) консультаціями спеціаліста.

Відповідно до положень КАС України спеціаліст може бути призначений судом для надання консультацій та технічної допомоги при збиранні та перевірці електронних доказів, зокрема, у таких випадках:

- при огляді судом веб-сайту (сторінки), інших місць збереження даних в мережі Інтернет з метою встановлення та фіксування їх змісту (ч. 7 ст. 81 КАС України), в т.ч. в порядку забезпечення доказів;
- при відібранні «зразків» для проведення експертизи, допомоги при визначенні необхідності проведення експертизи, формулювання питань для експерта тощо (ст.70 КАС України), в т.ч. й при забезпеченні доказів;
- надання іншого роду консультацій та технічної допомоги під час вчинення процесуальних дій, пов'язаних із застосуванням технічних засобів.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-298-5-40>

ФІСКАЛЬНО-МОНІТОРИНГОВІ ФУНКЦІЇ НОТАРІАТУ

Вдовічена Лідія Іванівна

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри публічного права

Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича

м. Чернівці, Україна

Визначення правового статусу нотаріуса неможливе без врахування основної мети, призначення та функціональної спрямованості нотаріальної діяльності. Варто зауважити, хоч це відносно самостійні частини змісту такої діяльності, однак у своїй функціональній єдності, вони виражають організуючий вплив суб'єкта нотаріату на суспільні відносини, тобто на правореалізуючу, правозастосовчу та правоохоронну сферу суспільного життя. Функції нотаріату справляють об'єктивно необхідний вплив на суспільні процеси, що відбуваються в правовій, господарській, економічній та інших сферах. Крім того, функціональний зміст є притаманним будь-якому виду нотаріальної діяльності, незалежно від того, на якому рівні